

Unitat de Psicologia Bàsica
Departament de Psicologia de l'Educació

Professor: Mòdul 10. Olga Soler / Mòdul 50. Ramon Cladellas

PRESENTACIÓ

L'objectiu del curs és l'estudi de la incidència dels canvis en l'home i de com aquest s'adapta als mateixos, tant si es tracta de canvis interns com externs; tant si són cíclics per a l'individu, com si ho són per al grup social al qual pertany.

Els aspectes teòrics seran acompanyats de les corresponents pràctiques tant de condicionament al temps com de percepció dels canvis i dels factors que intervenen, com del domini temporal.

TEMARI

Introducció i conceptes bàsics

- Temps i comportament social. La reflexió sobre el temps.
- La definició de temps. Els canvis.

La regulació temporal

- Cronobiologia versus cronopsicologia.
- El condicionament temporal.
- Del rellotge biològic al "timer"

L'estudi quantitatiu del temps

- La percepció del temps: del simultani al successiu.
- L'estimació quantitativa: de l'instant a la durada.

Desenvolupament de la noció de temps

- L'adquisició del concepte i noció de temps.

Aplicacions

- Àmbit laboral, clínic i educatiu.
- La gestió del temps: horitzó i perspectiva temporal.
- La planificació temporal. Projectes de vida.

BIBLIOGRAFIA FONAMENTAL

- Asensio, JM (1993). Cronobiología y educación, en P.Fermoso (ed.): *El tiempo educativo y escolar*. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias, pp. 75-110.
- Beau, J & Vibert JF (1993). *Rythmes biologiques, de la cellule à l'homme*. Paris: Polytechnica
- Crépault, J (1989). *Temps et raisonnement*. Lille: Presses Universitaires de Lille.
- Díez i Noguera, A (1996). *Cronobiología*. Barcelona: Publicacions Universitat de Barcelona.
- Estaún, S (1995). El tiempo instruccional, en C.Genovard, J.Beltran Llera y F.Rivas (ed.): *Psicología de la Instrucción III: nuevas perspectivas*. Madrid: Editorial Síntesis, pp. 255-290.
- Estaún, S (1996). La perspectiva temporal en los ancianos. en N.Sáez (ed.) Valencia: pp.
- Fraisse, P (1967). *Psychologie du temps*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Fraisse, P (1976). *Psicología del ritmo*. Madrid: Morata.
- Fraisse et al. (1979). *Du temps biologique au temps psychologique*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Lejeune, H (1993). *Estimation des durées et régulation des conduites*. Liège: Université de Liège.
- Macar, F; Pouthas, V & Friedman, W J (1992) *Time, Action and Cognition*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Richelle, M & Lejeune, H (1980): *Time in animal behaviour*. New York: Pergamon Press.
- Ricoeur,P (1979). *Las culturas y el tiempo*. Salamanca: Sígueme.
- Ricoeur,P (1978). *Le temps et les philosophies*. Paris: Payot-Unesco.
- Sánchez,MP. (1999). *Temporalidad, Cronopsicología y diferencias individuales*. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, S.A.
- Sanvisens,A (1989). *Introducción a los ritmos biológicos*. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.

PRÀCTIQUES

Les pràctiques seran entre 4 i 6 aplicacions concretes de diferents temes tractats al llarg del curs. Ex: referents culturals, ritmes, planificació i gestió temporal...

Les pràctiques es lliuraran a mesura que es treballin a classe; no són objecte d'un lliurament únic a final de quadrimestre.

DOCÈNCIA TUTORITZADA

Es proposaran diferents línies de recerca relacionades bàsicament amb la cronobiologia i es farà un seguiment de la participació dels estudiants en cadascun d'ells. alguns d'aquests temes poden ser:

- treball amb qüestionaris de perspectives temporals.
- plantejament de la simulació d'un model matemàtic referent al temps.
- projectes de vida.
- proves i estudis relacionats amb la cronobiologia.
- ...

AVALUACIÓ

L'avaluació es farà mitjançant una prova-control dels coneixements que serà valorada amb 7 punts sobre 10.

Els 3 punts restants, sortiran de les pràctiques (2 punts) i de la docència tutoritzada (1 punt).

La valoració global serà la suma de totes les puntuacions.

Així mateix, serà necessari haver cursat i superat tant la prova de control de coneixements com les pràctiques